ULUSLARARASI

VİZYON VAN KONGRESİ

"Türkiye Yüzyılı'nda Van"

08-09 ŞUBAT 2024

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ

INTERNATIONAL

VISION VAN CONGRESS

"Van in the Century of Türkiye"

08-09 FEBRUARY 2024

VAN YÜZÜNCÜ YIL UNIVERSITY

ÖZET KİTAPÇIĞI

ISBN: 978-625-6768-06-2

Editörler: Uzm. Cesim ALADAĞ, Dr. Öğr. Üyesi Fatih KUTLU, Doç. Dr. Halil İbrahim ÖZOK

T.C. VAN VALİLİĞİ

T.C. VAN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ 1982

DAKA DOĞU ANADOLU KALKINMA AJANSI

TÜRKİYE YÜZYILI

DÜZENLEME KURULU ÜYELERİMİZ
DÜZENLEME KURULU BAŞKANI
PROF. DR. HAMDULLAH ŞEVLİ - VAN YYÜ REKTÖRÜ
DÜZENLEME KURULU
YAVUZ ARSLAN – VAN VALİ YARDIMCISI
PROF. DR. MURAT KAYRİ - VAN YYÜ REKTÖR YRD.
PROF. DR. CEMİL GÖYA - VAN YYÜ REKTÖR YRD.
PROF. DR. ŞENAY BAYDAŞ - VAN YYÜ REKTÖR YRD.
PROF. DR. ALİ ÖZVAN - VAN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ
PROF. DR. HASAN ÇİÇEK
PROF. DR. ZEKİ TAŞTAN
PROF. DR. MEHMET ZEKİ DUMAN
PROF. DR. EMİN YAŞAR DEMİRCİ
PROF. DR. ABDURRAHMAN CANDAN
PROF. DR. MURAT TUNÇTÜRK
PROF. DR. MUSA GENÇCELEP
PROF. DR. REMZİ TUNTAŞ
PROF. DR. AHMET YAYLA
PROF. DR. VAHAP YÖNTEN
PROF. DR. ABDULMENAF TURAN
DOÇ. DR. KAMURAN KARAMAN
DOÇ. DR. RACİYE MERAL
DOÇ. DR. HALİL İBRAHİM ÖZOK
DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH KUTLU
UZMAN CESİM ALADAĞ
DR. ÖĞR. ÜYESİ EROL KINA
DR. ÖĞR. ÜYESİ ALİ KILIÇER
DR. DEMET YAVUZ
DR. ONUR SİLAHTAR
DR. TAHİR YÜCEL
ARŞ. GÖR. DAMLA KÜÇÜKAY KAYAALP
ARŞ. GÖR. FADİME KARATAŞ
ARŞ. GÖR. MEHMET ORUÇ
ARŞ. GÖR. MUHAMMED COŞKUN IRMAK

BİLİM KURULU ÜYELERİMİZ
PROF. DR. ABDULHADİ TİMURTAŞ - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. ALİ GÜNEŞ - KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. ANNA ROBİNSON-PANT - UNİVERSİTY OF EAST ANGLİA, BİRLEŞİK KRALLIK
PROF. DR. ARTİN GÖNCÜ - UNİVERSİTY OF ILLİNOİS AT CHİCAGO, ABD
PROF. DR. BEKİR KOÇLAR - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. CENGİZ KARAKAYA - GAZİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. CESİM TEMEL - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. DAN DOUGLAS - IOWA STATE UNİVERSİTY, ABD
PROF. DR. EMAN GAAD - BRİTİSH UNİVERSİTY OF DUBAİ, BAE
PROF. DR. ESVET AKBAŞ - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. FARZAD SHARİFİAN - MONASH UNİVERSİTY, AVUSTRALYA
PROF. DR. FAZIL ŞEN - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. FEVZİ ERDOĞAN - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. FEVZİ ÖZGÖKÇE - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. FUAT TANHAN – VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. GÜLSEN BAŞ TERZİOĞLU - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. HAKKI DURU - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. HALİL EKŞİ - MARMARA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. HARUN AKKUŞ - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. HATEM AKBULUT - SAKARYA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. HAYRETTİN OKUT - UNİVERSİTY OF KANSAS, ABD
PROF. DR. HÜSEYİN AYDIN - BATMAN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. HÜSEYİN ŞİMŞEK - KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. HÜSEYİN YÜKRÜK - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. İBRAHİM BÜLBÜL - GAZİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. İSMAİL COŞKUN - İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. JOHN SİVELL - BROCK UNİVERSİTY, KANADA
PROF. DR. M. HOSSEİN KESHAVARZ - GİRNE AMERİCAN UNİVERSİTY, KIBRIS
PROF. DR. M.ENGİN DENİZ - YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. MARİO NOVELLİ - UNİVERSİTY OF SUSSEX, BİRLEŞİK KRALLIK
PROF. DR. MEHDİ RİAZİ - MACQUARİE UNİVERSİTY, AVUSTRALYA
PROF. DR. MİROSLAW PAWLAK - ADAM MİCKİEWİCZ UNİVERSİTY, POLONYA
PROF. DR. MUHAMMED ŞÜKRÜ MOLLAVELİOĞLU - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. MURAT ŞENTÜRK - İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. MUSTAFA KASIM KARAHOCAGİL – KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. MUSTAFA ÖZATA - KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE

PROF. DR. NAZMİ YÜKSEK - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. NEJAT YUMUŞAK - SAKARYA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. NİHAT İNANÇ - KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. NİNG BO - SHANGHAİ NORMAL UNİVERSİTY, ÇİN
PROF. DR. ÖMAY ÇOKLUK - ANKARA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. ÖMER FARUK ERTUĞRUL - BATMAN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. RAFET ÇAVUŞOĞLU - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. REFİK BALAY - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. SEBAHATTİN ŞEVGİN - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. SELAHATTİN GELBAL - HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. SELMA BAŞ - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. SEMİHA DEDE - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. ŞENER BÜYÜKÖZTÜRK - HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. ŞEVKET ALP - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. UFUK ÇOBANOĞLU - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. YAŞAR GÖZ - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. YAVUZ YARDIM - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. VAHAP YÖNTEM - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. ZİHNİ MEREY - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. ASLI ÇİLİNGİR YELTEKİN - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. ALİ KILIÇER- VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. AYDIN GÖRMEZ - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. EDA YAZGIN - EASTERN MEDİTERRANEAN UNİVERSİTY, KIBRIS
DOÇ. DR. EDA BOZKURT - ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. HALİL İBRAHİM ÖZOK - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. JOHN LİONTAS - UNİVERSİTY OF SOUTH FLORİDA, ABD
DOÇ. DR. MUZAFFER SELÇUK - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. NECAT GÖRENTAŞ - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. OLCAY YAVUZ - SOUTHERN CONNECTİCUT STATE UNİVERSİTY, ABD
DOÇ. DR. ÖZLEM ORUNÇ KILINÇ - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ EROL KINA, VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ ALİ RIZA KUL - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ ERDEM ERGAN - VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE

İÇİNDEKİLER

KÜLTÜR, SANAT, EDEBİYAT VE SPOR MERKEZİ OLARAK VAN 1
AFET ZARARLARININ AZALTMASINDA KENTSEL DİRENÇLİLİK VE YERELLİK 5
2011 VAN DEPREMİ ÖZELİNDE AFET VE RİSK YÖNETİMİ 6
AKDAMAR KUTSAL HAÇ MANASTIRI'NDAKİ MELEK FİGÜRLERİ 7
AKKOYUNLULAR DÖNEMİ'NDE VAN GÖLÜ HAVZASI 8
BABACAN KÖYÜ ÇANAK ÇÖMLEK BULUNTULARINDAKİ BEZEMELERİN ARKEOKRONOLOJİK DEĞERLENDİRMESİ 9
CAZİBE MERKEZLERİNİ DESTEKLEME PROGRAMI KAPSAMINDA VAN TEKSTİL SEKTÖRÜNÜN MEVCUT DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
DELİÇAY NEHRİ HAVZASI'NIN (ERCİŞ) TEKTONİK JEOMORFOLOJİSİ 12
DENİZ KABUĞU BONCUKLARININ MUHTEMEL TİCARİ YOLLARI: DEMİR ÇAĞI VAN HAVZASI 13
DÜNDEN BUGÜNE VAN KENT FORMUNUN DEĞİŞİM SÜRECİ, GELİŞME DİNAMİKLERİ VE YARINA ÖNERİLER 14
EDREMİT'TE TARİHİ KALINTILARIN, DOĞAL ATMOSFERLERİ İLE BİRLİKTE KENT YAŞAMINA ADAPTASYONU 15
ERÇEK GÖLÜ KUŞ CENNETİ'NİN DÜNÜ, BUGÜNÜ VE GELECEK OBJEKTİFİ 16
ESKİ ÇAĞ'DA DOĞU VE KUZEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ'NDE BİAN (VAN) KRALLIĞI 17
GEVAŞ SELÇUKLU MEZARLIĞINDA RESTORASYON ÇALIŞMALARI (2022-2023) 18
GÜNÜMÜZ VAN ŞEHRİNDEKİ VALİ KONAKLARININ MİMARİ YAPISI HAKKINDA BİR ARAŞTIRMA 19
HOŞAP KALESİ ARKEOLOJİK SİT ALANLARININ TURİZM POTANSİYELİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ 20
İHYADAN İNŞAYA BİR ŞEHRİN HAZİN ÖYKÜSÜ: VAN 21
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAĞLAMINDA AKDAMAR ADASI'NIN UNESCO'NUN DÜNYA MİRASI LİSTESİ'NE DÂHİL EDİLMESİ SÜRECİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 22
İNOVATİF İSTİHDAM YAPISI KAPSAMINDA VAN ÖRNEĞİ 23
İSTATİSTİKLERLE VAN'DA CİNSİYETE GÖRE GÖÇ 24
İŞGAL SIRASINDA VAN, ERZURUM VE TRABZON'DAN RUSYA'YA KAÇIRILAN TARİHÎ ESERLER (1918-1920) 25
KAMPÜS TURİZMİ KAPSAMINDA VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ'NİN POTANSİYELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 26
KAMUSAL HİZMETLERE ENGELLİ VATANDAŞLARIN ERİŞİMİ: EDREMİT BELEDİYESİ ÖRNEĞİ 27
KAMUSAL MEKÂNDA GÜVEN(SİZ)LİK ALGISI: VAN KENT MERKEZİ ÖRNEĞİ 28
KENT DONATILARINDA OTURMA ELEMANLARININ TASARIM İLKELERİ BAĞLAMINDA İNCELENMESİ: VAN ÖRNEĞİ 29
NADİR BİR İŞİTME KAYBI SEBEBİ: VAN GÖLÜ'NÜN UFAK TEFEK TAŞLARI 30
SÜRDÜRÜLEBİLİR VE MODERN BİR ŞEHİR OLARAK VAN 31
TARİHİ AKDAMAR KİLİSESİ DIŞ KABARTMALARININ BİYOLOJİK DEĞERLERİ 32
TAYİN YOLUYLA GÖÇ EDEN KAMU ÇALIŞANLARININ TERCİH ÖNCELİKLERİ VE ÇEVRE İLLER İÇİNDE VAN'IN TERCİH EDİLME SIRASININ ÇKKV YÖNTEMLERİ İLE ARAŞTIRILMASI 33
VAN ASKER HASTANESİ'NİN MİMARİ YAPISI VE KENT HAFIZASINDAKİ YERİ 35
VAN GÖLÜ HAVZASI SU KAYNAKLARINDAKİ GÜNCEL TEHDİTLER 36
VAN GÖLÜ HAVZASI YÖNETİM MODELİ ÜZERİNE BİR TARTIŞMA 37
VAN GÖLÜ HAVZASI'NDA YER ALAN DOĞAL VE KÜLTÜREL DEĞERLERİN KORUNMASINDA KÜLTÜREL ROTALAR 38
VAN GÖLÜ SEVİYE DEĞİŞİMLERİ VE KIYILAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ 39
VAN GÖLÜ VE ÇEVRESİNDE ULAŞIM: TEKNOLOJİK PERSPEKTİF 40
VAN GÖLÜ'NDE TAŞIMACILIK: DÜN, BUGÜN, YARIN 41
VAN GÖLÜ'NÜN VAN İLİNE KATKISI 42
VAN İÇİN SPOR VE MEKAN 43
VAN İL MERKEZİNDEKİ BAZI AYDINLARMA ELEMANLARININ SÜRDÜRÜLEBİLİR TASARIM AÇISINDAN KRİTİĞİ 44
VAN İLİ PERSPEKTİFİNDEN İRAN GÖÇÜNÜN İNCELENMESİ 45
VAN İLİ RÜZGÂR ENERJİSİ SANTRALİ YER UYGUNLUK ANALİZİ 46
VAN İLİ SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİNDE ŞEHİR PLANLAMASI, ŞEHİR GÜVENLİĞİ VE ÇEVRE ETİĞİNİN ÖNEMİ 47
VAN İLİ ve ÇEVRESİ YENİLENEBİLİR ENERJİ POTANSİYELİ 48
VAN İLİNDE GÖÇ KAVRAMI ÜZERİNE SOSYAL PSİKOLOJİK DÜŞÜNCELER 49

VAN İLİNDE SİBER SUÇLARLA MÜCADELE FAALİYETLERİ 50
VAN İLİNDE TAHKİM YOLUYLA HUKUKİ ÇATIŞMALARIN ÇÖZÜMÜ: BİR İHTİYAÇ ANALİZİ 51
VAN İLİNE EN YAKIN NOKTADAN GEÇEN ITE (İRAN-TÜRKİYE-AVRUPA) DOĞALGAZ BORU HATTI VE TÜRKİYE İLE AB'NİN ENERJİ VİZYONU 52
VAN İLİNİN GASTRONOMİ TURİZMİ CAZİBE UNSURLARI PERSPEKTİFİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ 53
VAN İLİNİN YENİLENEBİLİR ENERJİ POTANSİYELİ 54
VAN KALECİK KALICI AFET KONUTLARI: SOSYAL, EKONOMİK VE ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK 55
VAN KENTİNDE MİMARİ CEPHE TASARIMLARININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE ESTETİK AÇISINDAN ÖNEMİ 56
VAN KENTİNİN GELECEK VİZYONUNDA SÜRDÜRÜLEBİLİR VE EKOLOJİK HASTANE YAPILARININ YERİ 57
VAN MANASTIR YAPILARINDA SÜTUN VE SÜTUN BAŞLIĞI KULLANIMI 58
VAN ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ YAKININDA BULUNAN AKARSUYUN ANYONİK YÜZEY AKTİF MADDE KİRLİLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI 61
VAN ŞEHRİ ULAŞIM ALTYAPISI VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ULAŞIM ÇÖZÜMLERİ 62
VAN ŞEHRİNDE TRAFİK SORUNLARINA YÖNELİK AKILLI KAVŞAK SİSTEMLERİNİN FİZİBİLİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 63
VAN TÜRKÜLERİNİN RİTİMSEL VE MAKAMSAL ANALİZİ ÜZERİNE BİR İNCELEME 64
VAN YÖRESEL MUTFAĞININ KÜLTÜREL MİRASA AKTARIMI 65
VAN/ŞABANİYE ARKEOLOJİK KAZISI 66
VAN'DA DEV PARAGANGLİOMA 67
VAN'IN YÜKSELEN POTANSİYELİ: VİZYONER BİR BAKIŞLA SINIR TİCARETİNİN ZORLUKLARI, FIRSATLARI VE YENİLİKÇİ ÇÖZÜM YOLLARI 68
VAN'DAKİ BELEDİYELERİN SON 7 (YEDİ) YILDA E-DEVLET HİZMETLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRMESİ 69
YENİ BİR URARTU KALESİ KAZISI, KÖRZÜT 70
YOL GÜZERGAHLARINDAKİ BİTKİSEL TASARIMIN YAYA SAĞLIĞI VE SÜRÜCÜ GÜVENLİĞİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ/ VAN KENT İÇİ YOL ÖRNEKLERİ 71
YUKARI KARASU HAVZASINDA YÜKSELTİ BASAMAKLARINA GÖRE KIRSAL NÜFUS DAĞILIŞI 72
YÜRÜNEBİLİRLİĞİN KENTSEL ETKİLEŞİMİ VE MİMARLIKLA KURULAN BÜTÜNLÜĞÜ – VAN KENT MERKEZİ ÖRNEĞİ .. 73
ZERNAKİ TEPE ANTİK KENTİNİN VAN'IN KÜLTÜR VİZYONUNDAKİ YERİ 74
SOSYAL BİLİMLER 75
AFET SONRASI OLUŞAN KAOTİK ORTAMDA DEVLET KURUMLARININ YÖNETME KABİLİYETLERİ 76
ALMANYA'NIN AVRUPA BİRLİĞİNDEKİ ETKİSİ VE OLASI DEXIT SÜRECİ SONRASI EKONOMİK TAHMİNLER 77
BEDREDDİN LÜ'LÜ'YE AİT İNSAN TASVİRLİ SİKKELER ÜZERİNE DÜŞÜNCELER 78
BEŞİNCİ ÜNİVERSİTE HAFTASI VAN 07.08.1944- 12.08.1944 79
ÇEVRE ETİĞİ YAKLAŞIMLARI ÖLÇEĞİ: ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI 80
EKONOMİK COĞRAFYA KAPSAMINDA TÜRKİYE'NİN EKONOMİ POLİTİKASININ DEĞERLENDİRİLMESİ 81
EVLİLİK ÖNCESİ ÇİFT EĞİTİMİNİN GÜÇLÜ AİLE OLMADAKİ ROLÜ ÜZERİNE BİR YAKLAŞIM 83
İKLİM KRİZİ VE KENT PLANLAMASI İLİŞKİSİ 84
KARSTİK ALANLARDA DOĞAL ORTAM-İNSAN İLİŞKİSİ: MUĞLA POLYESİ ÖRNEĞİ 85
KARŞILIKLI BAĞIMLILIK EKSENİNDE TÜRKİYE-RUSYA İLİŞKİLERİR 87
KENT KÜLTÜRÜNDE SANAT VE SANAT EĞİTİMİNİN ETKİLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME 88
POLİTİK BİR SORUN OLARAK FEMİNİZM 91
SEYYİD SIBĞATULLAH ARVASİ'NİN DİNİ HİZMETLERİ VE 92
SİYASET SOSYOLOJİSİ PERSPEKTİFİNDE DİN VE ETNİK KİMLİK İLİŞKİSİ 93
TÜRKİYE'DEKİ GÖÇMEN GRUPLARDA TOPLUMSAL CİNSİYET SOSYOLOJİSİ VE DEMOGRAFİK DEĞİŞİM; SİSTEMATİK DERLEME 95
YES'ELÛNEKE İFADESİNİN YER ALDIĞI ÂYETLER ÜZERİNDE BİR İNCELEME 97
VAN'IN GÜZÎDE ŞAHSİYETLERİNDEN ABDÜLHÂKİM ARVÂSÎ VE TEVHİD GÖRÜŞÜ 98
DİN GÖREVLİLERİNİN DİNÎ BİLGİ EDİNME REFERANSLARI: VAN ÖRNEĞİ 99
DİYANET HİZMETLERİ AÇISINDAN VAN'IN GELECEĞİ 100
DOĞU'DAN DAHA DOĞU'YA: SİİRTLİLERİN VAN'A GÖÇÜ 101
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE VAN GÖLÜ HAVZASINDA KONUŞULAN DİLLER 102

GELENEKSEL TÜRK SÜSLEME SANATLARININ VAN KENT KÜLTÜRÜNE VE TOPLUMA ETKİLERİ 103
İRANLI TURİSTLER BAĞLAMINDA VAN İLİNİN SOSYAL VE KÜLTÜREL YÖNDEN DEĞİŞİMİ ÜZERİNE SOSYOLOJİK BİR ARAŞTIRMA 105
PEDAGOGICAL VIEWS OF NAKHCHIVANI EDUCATOR MAMMAD TAGI SIDGI 106
SİYASAL PARTİLERDE KADIN ÖRGÜTLENMESİ VE KADINLARIN SİYASAL SÜREÇLERE KATILIMI (VAN İLİ ÖRNEĞİ) ... 107
TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİĞİN VAN İLİ UYGULAMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ 108
TRT KURDÎ YAYINLARNIN ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ VAN İLİ ÖRNEĞİ- 109
TURİZM DESTİNASYONLARINDAKİ GÜVENLİK VE SOSYOKÜLTÜREL SORUNLAR: VAN İLİ ÖRNEĞİ 110
TÜRKİYE'DE YÜKSEKÖĞRETİMİN ULUSLARARASILAŞMASININ TURİZME KATKISI: VAN İLİ ÖRNEĞİ 111
TÜRKİYE'NİN 1980 -1990 YILLARINDA HIZLA NEOLİBERALİZME SAVRULMASININ VAN İLİ KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ (KİT) ÜZERİNE ETKİSİ 112
VAN GÖLÜ ADALARININ BİYOTURİZM (ORNİTOTURİZM) POTANSİYELLERİ 115
VAN GÖLÜ HAVZASI'NIN GÜNEYİNDE YENİ ARKEOLOJİK KEŞİFLER 116
VAN İLİNDEKİ BANKA ÇALIŞANLARININ ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARININ ARAŞTIRILMASI 117
VAN SANAT TARİHİ BÖLÜMÜ'NÜN TARİHSEL PERSPEKTİFİ VE ÜLKEMİZİN BİLİM DÜNYASINDAKİ YANSIMALARI 118
VAN'DA ERKEN YAŞTA EVLENDİRİLEN ERKEKLER: TOPLUMSAL NORMLAR VE BİREYSEL DENEYİMLER 119
VAN'DA KONUT ÜRETİM FAALİYETLERİNİN NÜFUSUN DAĞILIŞI VE YOĞUNLUĞUNA ETKİSİ 120
VAN'DAKİ KOBİ'LERİN REKABET STRATEJİSİ TERCİHLERİ 121
VAN'DAN DERSAADET'E GAYRİMÜSLİM İŞÇİ GÖÇÜ (1840 TARİHLİ CERİDE MUHASEBESİ KAYDINA GÖRE) 123
VAN'IN 1930-1950 YILLARI ARASINDA ULUSAL BASINDA YANSIMALARI 124
VAN'IN GASTRONOMİ TURİZMİNDE ETNOBOTANİK KULLANIMLARIN YERİ 125
VAN'IN İSLAMİ DÖNEM KÜLTÜREL MİRASININ KORUNMASI VE KULLANIMINDA BEYLİK MERKEZLERİ 126
VANKULU'NA NİSPET EDİLEN DÜRRETÜ'L-AKÂ'İD ADLI ESERİN İNCELENMESİ 127
VAN YYÜ İLAHİYAT FAKÜLTESİNDE OKUTULAN ARAPÇA MORFOLOJİ (SARF) DERSİNDE YENİ BİR YÖNTEM ARAYIŞI: TEDRÎCU'L-EDÂNÎ ÖZELİNDE 128
YURTLUK-OCAKLIK BAĞLAMINDA MAHMUDÎ (HOŞAB) BEYLİĞİ 129
YÜKSEKÖĞRETİMİN ULUSLARARASILAŞMASINDA FIRSATLAR VE ENGELLER: VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİNDE BİR OTOETNOGRAFİK ÇALIŞMA 130
İRAN'LI TURİSTLER VE VAN GERÇEĞİ (SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ - FIKHİ BİR ANALİZ) 131
ŞEYH MUHAMMED ASIM OHİNÎ'NİN TASAVVUFİ HİZMETLERİ VE 132
BİRKETÜ'L-KELİMÂT ADLI ESERİNİN HADİS SÜNNET AÇISINDAN İNCELENMESİ 132
18-F-FDG PET GÖRÜNTÜLEMESI YAPILAN HASTALARIN TABURCULUĞA KADAR GEÇEN SÜRE İÇERISINDE DOZ HIZININ TAKIBI 133
AKCİĞER KİST HİDATİK HASTALIĞI VE KORUNMA YOLLARI 134
AŞILARIN COVİD-19 SALGININDAKİ ETKİNLİĞİ VE ÖLÜM ORANLARINA ETKİSİ 136
AFET HEMŞİRELİĞİNDE TEMEL YETKİNLİKLER 137
BİPOLAR TANISI ALMIŞ BİREYLERDE KRONOTİP 138
COVİD 19'UN ARTAN TOPLUMSAL ETKİSİ: AŞI REDDİ 140
ÇOCUKLARDA SİBER ZORBALIK VE HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI 141
DOWN SENDROMUNUN NADİR CİLT BULGUSU: ATOPİK DERMATİT 142
ENFEKSİYONUN ÖNLENMESİNDE DEKONTAMİNASYONUN ÖNEMİ 143
GEBELİĞE BAĞLI GEBE ÖLÜMLERİNDE ÖNLENEBİLECEK NEDENLERDEN: İNTERSTİSYEL EKTOPİK GEBELİK 144
GENÇ YAŞTA SERVİKAL İNTRADURAL İNTRAMEDULLER KİTLENİN TOTAL EKSİZYONU VE POSTERİOR YAPILARIN LAMİNOPLASTİ İLE REKONSTRÜKSİYONU: OLGU SUNUMU 145
HİDRONEFROZLU BÖBREĞİN MORFOMETRİSİ VE VOLÜM DEĞERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI 146
HİPOTİROİDİ VE TİP 2 DİYABETES MELLİTUS TANILI HASTADA GELİŞEN HİPERTRİGLİSERİDEMİ NEDENLİ AKUT PANKREATİT 148
İNEKLERDE ÖSTRUS SENKRONİZASYONU AMACIYLA PGF2-ALFA KULLANIMI 149
KARACİĞER VE AKCİĞER KİST HİDATİĞİ 150
KISA BARSAK SENDROMLU HASTALARDA AKUT BÖBREK HASARININ DEĞERLENDİRİLMESİ 151
KOMPLİKE GASTROİNTESTİNAL PATOLOJİLER İLE DOWN SENDROMU OLGUSU 152

KRONİK OBSTRÜKTİF AKCİĞER HASTALIĞINDA OBSTRÜKTİF UYKU APNE SENDROMU RİSKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 154
MİKRODUPLİKASYON SENDROMU: YENİ KEŞFEDİLEN GEN MUTASYONU 155
MULTİNODÜLER GUATR NEDENİYLE TİROİDEKTOMİ YAPILAN OLGULARDA İNSİDENTAL PAPİLLER MİKROKARSİNOM SIKLIĞI 156
OBSESİF KOMPULSİF BOZUKLUK TANILI BİREYLERDE KRONOTİPİN DEĞERLENDİRİLMESİ 158
NADİR GÖRÜLEN LUPUS BAŞLANGISI: HEMOLİTİK ANEMİ 159
OPERE OLMAMIŞ İNGUİNAL HERNİLER SELİM BİR SEYİRMİ İZLİYOR? 160
OSTEOPOROZ VE OKSİDATİF STRES: TAS, TOS, MDA VE OKSİDATİF DNA HASARI AÇISINDAN KAPSAMLI BİR META-ANALİZ 161
OTOİMMÜN HEMOLİTİK ANEMİYLE PRESENTE OLAN HEPATOSPLENİK T HÜCRELİ LENFOMA: NADİR BİR OLGU 162
OTOLOG KÖK HÜCRE NAKLİ SONRASI RELAPS REFRAKTERLİK GELİŞEN VE ALLOJENİK KÖK HÜCRE NAKLİ İLE REMİSYON SAĞLANAN MULTİPLE MYELOM OLGUSU 163
SAĞLIK OKURYAZARLIĞININ ÖLÇÜMÜ 164
SOL VENTRİKÜL APEKSİN GEÇİCİ HİPOKİNEZİSİ İLE KARAKTERİZE TAKOTSUBO KARDİYOMİYOPATİSİNDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR 165
SÜT ÇOCUĞUNUN GEÇ TANI ALAN KONJENİTAL DİYAFRAM HERNİASYONU 166
TÜRKİYE'NİN DOĞUSUNDA MEME KANSERİ TESPİT ORANLARI VE RADYOLOJİK DEĞERLENDİRMEDE BI-RADS SINIFLANDIRMASININ PATOLOJİK UYUMU 167
YAŞAM KOLYESİ UYGULAMASI İLE NÖROLOJİK HASTALIKLARDA ERKEN TEDAVİ 168
YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE EBEVEYN OLMA 169
BİREYSEL TIP VE BİYOTEKNOLOJİ: VAN MERKEZLİ STARTUP YAKLAŞIMI 170
HALK SAĞLIĞI AÇISINDAN PARK VE BAHÇELERDEKİ PARAZİTER TEHLİKE: VAN ÖRNEĞİ 171
VAN BÖLGESİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİR FUNGAL VE BAKTERİYEL HASTALIK YÖNETİMİ STRATEJİSİ 172
VAN İLİNDE GÖRÜLEN VİRÜS VE VİRÜS BENZERİ ORGANİZMALAR VE MÜCADELE OLANAKLARI 173
VAN İLİNDE IPARD KAPSAMINDAKİ DESTEKLEMELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ 174
VAN İLİNDE TOPLAM DOĞURGANLIK, KABA DOĞUM, KABA ÖLÜM VE BEBEK ÖLÜM HIZININ SON YILLARDAKİ DEĞİŞİMİ VE DEMOGRAFİK YAPIYA ETKİSİ 175
VAN ÖZELİNDE ARAŞTIRMALAR ÇERVESİNDE BEBEKLİK DÖNEMİ GELİŞİMİ 176
VAN YÖRESİNDE SEDEF HASTALIĞI (PSÖRİAZİS) TEDAVİSİNDE HİDROJEOLOJİK VE HİDROMİNERAL KAYNAKLARIN POTANSİYEL TERAPÖTİK YÖNÜNÜN SAĞLIK TURİZMİ AÇISINDAN ÖNEMİ 178
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ FİZİKSEL TIP VE REHABİLİTASYON POLİKLİNİĞİ'NDE KEMİK MİNERAL YOĞUNLUĞU TARAMA SONUÇLARI. 180
VAN' DA SANTRAL SİNİR SİSTEMİ VASKÜLİTİ SAPTANAN FEOKROMOSİTOMA VAKASI 181
VAN'DAN FSH SALGILAYAN GONADOTROP ADENOM OLGU SUNUMU 183
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ NÜKLEER TIP ÜNİTESİNDE 2023 YILI İÇERİSİNDE ONKOLOJİK FDG PET/BT GÖRÜNTÜLEMESİ YAPILAN HASTALARIN KANSER TÜRÜNE GÖRE DAĞILIMI 184
BETON DAYANIMINI ETKİLEYEN DOĞAL KARIŞIMLAR 185
BİNA İÇİ OTONOM MOBİL ROBOTU TASARIMI ve SLAM ALGORİTMASIYLA KONTROLÜ 186
ELEKTRON HİDROJEN SAÇILMASINDA KAYIP KÜTLENİN ELDESİ 187
FEN EĞİTİMİ BAĞLAMINDA SON BEŞ YILDA TPAB VE YARATICILIK ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ 189
HAVACILIK VE UZAY SEKTÖRÜNDE AS9100 KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ VE EASA PART 21 ÜRETİM ORGANİZASYONU ONAYI YÖNETMELİĞİ İÇİN TÜMLEŞİK UYGULAMA YÖNTEMLERİ 190
KUVVETE DUYARLI DİRENÇ SENSÖRÜNÜN YAPAY SİNİR AĞLARI VE ADAPTİF SİNİRSEL-BULANIK MANTIK ÇIKARIM SİSTEMİ KULLANARAK AĞIRLIK YÜK HÜCRESİ ILE MODELLENMESİ 191
N SERBERSTLİK DERECELİ KÜTLE-YAY-DAMPER SİSTEMENİN ELEKTRİKSEL BENZETİMİYLE KARARLILIK ANALİZİ. 192
OTOMASYON İŞLEMİNDE PLC KULLANAN YUVARLAK ÖRGÜ MAKİNELERİNDE ÜST VEYA ALT DEPO İP KOPMASININ TESPİT EDİLMESİ VE PLC KİLİTLENME SORUNUN ÇÖZÜLMESİ 193
SÜRDÜRÜLEBİLİR YAPI MALZEMELERİNDE POMZANIN ROLÜ 194
YAPAY ZEKÂNIN AVUKATLAR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ 195
YENİ YAPAY ZEKÂ DÜZENLEMELERİ IŞIĞINDA SANAL YARGIÇ 196
E GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ (GES) KURULUMUNA UYGUN YERLERİN COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ İLE ORTAYA KONULMASI: VAN (EDREMİT- GEVAŞ ARASI) ÖRNEĞİ 197

ELEKTRİKLİ ARAÇLARIN ŞEHİR ŞEBEKESİNE ENTEGRASYONU: VAN ÖRNEĞİ 198
KENTSEL MEKÂNDA GÜVENLİK: VAN CUMHURİYET CADDESİ ÜZERİNDE MULTİDİSİPLİNER BİR İNCELEME 199
KENTSEL MEKÂNDA İŞLEVİNİ YİTİRMİŞ KONUT VE LİMAN BÖLGELERİNİN ANALİZİ: İSKELE MAHALLESİ ÖRNEĞİ 200
KENTSEL MEKÂNIN DEĞİŞİMİ VE KONUT TİPOLOJİSİNE ETKİLERİ: VAN KENTİ ÖRNEĞİ 201
MODERN TEKNOLOJİ BAĞLAMINDA VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ'NDE QR KOD TEKNOLOJİSİNİN ÇEŞİTLİ ALANLARDA KULLANILMASI VE VERİ ENTEGRASYONU 202
TOPLU KULLANIM ALANLARINDA KENTSEL ISI ADASI(ALBEDO) ETKİSİ: 203
URARTU KALELERİNDE YER ALAN DEPO BİNALARI VE 3D CANLANDIRILMA ÇALIŞMASI 204
VAN GÖLÜ HAVZASININ SİSMOTEKTONİK KARAKTERİSTİĞİNİN GÜNCEL SİSMOLOJİK VERİLERLE İNCELENMESİ 205
VAN İLİ ÖZELİNDE GÜNEŞ ENERJİSİ POTANSİYELİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 206
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ KAMPÜSÜNDE FOTOVOLTAİK ENERJİ ÜRETİMİ İÇİN VERİ İLETİŞİM SİSTEMLERİNİN VE SİBER GÜVENLİĞİNİN ANALİZİ 207
VANGÖLÜNE DÖKÜLEN BENDİMAHİ ÇAYININ SU KALİTE PARAMETRELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İSTATİSTİKSEL OLARAK İNCELENMESİ 208
ZEİN TABANLI KETEN TOHUMU YAĞI YÜKLÜ NANOLİFİN TAVUK KÖFTENİN MİKROBİYAL KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ 209
GÖZLÜK YAPILANDIRMASI VE MONTAJINDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ 211
48-72 AYLIK ÇOCUKLARDA AKIL VE ZEKA OYUNLARINI OYNAMA İLE SOSYAL PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 214
DÜMENDE TEK BAŞINA: İHMAL EDİLEN OKUL YÖNETİCİLERİ 215
ERKEN ÇOCUKLUKTA BİLİM EĞİTİMİ MODELLERİ: SCİENCESTART! VE PREPS YAKLAŞIMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI 217
ERKEN ÇOCUKLUKTA EĞİTSEL DİJİTAL OYUNLARIN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ANAHTAR FAKTÖRLER 218
GARDNER'E GÖRE ETİK VE SAYGILI ZİHİN EĞİTİMİ 219
KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ 220
MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ MATEMATİĞE İLİŞKİN ALGILARININ KPSS HAZIRLIK SÜRECİNDE İNCELENMESİ 221
MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN BECERİ TEMELLİ MATEMATİK PROBLEMLERİNE YÖNELİK METAFORİK ALGILARI 222
MATEMATİKSEL KONTROL TEORİSİ İLE TEKNOLOJİK GELİŞMELER ARASINDAKİ BAĞLANTI 223
VAN İLİNDE OKUL GÜVENLİĞİNİN ARTIRILMASI: KAPSAMLI BİR YAKLAŞIM 224
OKUL MÜDÜRLERİNİN ÖĞRETİMSEL LİDERLİK ROLLERİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ 225
OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE AKRAN ZORBALIĞI İLE EMPATİK BECERİLER ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ 226
OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ÇOCUĞU OLAN AİLELERİN AİLE İÇİ ŞİDDET FARKINDALIĞININ BAZI DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ 227
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ÖĞRETMENLERİN TÜRKÇE ETKİNLİKLERİNDE YAPTIĞI UYGULAMALAR VE OKUNAN KİTAPLARIN DEĞERLENDİRMESİ 229
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARININ FARKLI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ 230
OKUL REHBERLİK HİZMETLERİNDE POZİTİF PSİKOLOJİ UYGULANMALARININ İNCELENMESİ 231
OKUL YÖNETİCİLERİNİN KUANTUM LİDERLİK VASIFLARINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ 232
OKUMA BECERİLERİNİN ULUSLARARASI DÜZEYDE DEĞERLENDİRİLMESİ: PIRLS SINAVI 233
ORTAOKUL MATEMATİK DERSİ KAVRAM YANILGILARININ GİDERİLMESİNE YÖNELİK TEZLERİN İNCELENMESİ 235
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİN MATEMATİK KAYGISI VE GEOMETRİYE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ 236
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNDE ŞİDDET ALGISININ AKRAN ZORBALIĞIYLA İLŞKİSİ 237
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN ELEŞTİREL DİJİTAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ: VAN İLİ ÖRNEĞİ 238
ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERE MATEMATİK ÖĞRETİMİ DERSİNDE TERS YÜZ ÖĞRENME DENEYİMLERİ 239
ÖĞRETMENLERE GÖRE OKUL YÖNETICILERININ SAHIP OLMASI GEREKEN YETERLILIKLER 240
ÖĞRETMENLERİN FEN BİLİMLERİ DERSİ DEĞERLENDİRMELERİNDE AÇIK UÇLU SORULARIN UYGULANMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ 241
ÖĞRETMENLERİN ÖZ YETERLİK İNANÇLARI İLE SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ VE BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ 242
PEDAGOJİK FORMASYON SERTİFİKA PROGRAMLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLER: METİN MADENCİLİĞİ TEKNİĞİ İLE DERLENEN ÇIKARIMLAR 243

PSİKOLOJİK DANIŞMANLARIN OKUL REHBERLİK HİZMETLERİNDE GÜNCEL KURAM VE YAKLAŞIMLARIN KULANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ 244
SATRANÇ VE MATEMATİK İLE İLGİLİ ÇALIŞMALARIN TEMATİK ANALİZİ 246
TEORİK VE PRATİK YÖNLERİYLE ETKİLEŞİMLİ OKUMA 247
100. YIL DİJİTAL EBEVEYNLERİNİN ÖZ YETERLİLİKLERİ VE 249
FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ: VAN İLİ ÖRNEĞİ 249
BAĞIMLILIĞA İLİŞKİN VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN CİNSİYETE DAYALI BİLİŞSEL KURGULARININ İNCELENMESİ: YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ 252
BAĞIMLILIĞA İLİŞKİN VAN' DA ÖĞRENCİ OLMAYAN BİREYLERİN CİNSİYETE DAYALI BİLİŞSEL KURGULARININ İNCELENMESİ- VAN İL ÖRNEĞİ- 252
BİR BİLİŞSEL HARİTALAMA ÇALIŞMASI: ZEVE KAMPÜSÜNÜN MEKÂNSAL İMGELERİ 253
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN SINIF YÖNETİMİ UYGULAMALARININ İNCELENMESİ 254
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE AÇIK HAVA OYUNLARINI UYGULAMA DURUMUNUN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ (Van İli Örneği) 255
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SINAV KAYGILARIYLA MATEMATİĞE YÖNELİK TUTUMLARININ İLİŞKİLERİNİN İNCELENMESİ, VAN İLİ ÖRNEĞİ 256
OTİZMLİ BİREYLERİN DEPREME HAZIRLIK DURUMU: VAN İLİ ÖRNEĞİ 257
ÖĞRETMENLERİN HAFTA SONU DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSUNDA (DYK) ÇALIŞMALARININ HAFTA İÇİ İŞ VERİMİ VE MOTİVASYONLARINA YANSIMALARI: VAN İLİ ÖRNEĞİ 258
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME MERKEZLERİNİN İŞLEVSELLİĞİ: VAN ÖRNEĞİ 259
ÖZEL EĞİTİM MERKEZLERİNDE YAŞANAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ- VAN İLİ ÖRNEĞİ 260
REPERTORY GRID GÖRÜŞME TEKNİĞİNE DAYALI OLARAK PSIKOLOJI OKURYAZARLIĞI DÜZEYININ İNCELENMESI-VAN İL ÖRNEĞI- 261
PROAKTİF GÜVENLİK: JAPONYA KOBAN POLİS MODELİ İLE VAN'DA TOPLUM DESTEKLİ POLİSLİĞE YENİ BİR PERSPEKTİF 262
SON YILLARDA VAN İLİNDE YÜRÜTÜLEN EĞİTİM PROJELERİNE İLİŞKİN OKUL YÖNETİCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ 263
TEKNOLOJİ KULLANIMI VE YETERLİLİKLERİNİN VERİ ANALİZİ: VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ 264
VAN ÇOCUK ANAOKULU BAHÇESİNDEKİ OYUN DONATILARI VE TASARIM ANALİZİ 265
VAN İLİ EĞİTİM ÖĞRETİM FAALİYETLERİNE YÖNELİK MÜFETTİŞ GÖRÜŞLERİ 266
İŞLETMELERDE SAÇ BAKIMI VE GÜZELLİK HİZMETLERİNE İLİŞKİN ARAŞTIRMALARIN ANALİZİ 267
SAÇ BAKIMI VE GÜZELLİK HİZMETLERİNE İLİŞKİN ARAŞTIRMALARIN ANALİZİ 269
VAN İLİ İLÇELERİNDE ÖĞRETMENLERİN BARINMA İLE ULAŞIM SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ 271
VAN KENTİ VE YAKIN ÇEVRESİNDEKİ KIRSAL MAHALLELERDE NÜFUSUN EĞİTİM DURUMUNUN 1990-2020 ARASINDAKİ DEĞİŞİMİ 272
OKUL YÖNETİCİLERİNİN BAĞIMLILIK FARKINDALIĞININ KEŞFEDİLMESİ 274
LİSELERDE BAĞIMLILIKLA MÜCADELENİN YÖNETİMSEL BİR BAKIŞLA İNCELENMESİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA 275
KİTAPVAN PROJESİNDE DAĞITILAN KİTAPLARIN İÇ YAPI VE DIŞ YAPI BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA 276
DETERMINATION OF THERMODYNAMICS, KINETICS AND EQUILIBRIUM PARAMETERS OF SAFRANIN ONTO ROSA CANINA L. SAWDUST 277
ATIK KOYUN FETUSLARINDA BAZI BAKTERİYEL ETKENLERİN PREVALANSININ REAL-TİME PCR İLE SAPTANMASI VE HİSTOPATOLOJİK OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ 278
BİTKİSEL ÜRÜNLERİN YENİLİKÇİ ÜRÜNLERE DÖNÜŞÜMÜ: MİKROYEŞİLLER 279
ÇİĞDEM (*CROCUS* SP.) TÜRLERİNİN TÜRKİYE'DE Kİ DURUMU VE DEĞERLENDİRİLME POTANSİYELİ 280
HAKKÂRİ YÖRESİNDE KULLANILAN BİTKİLER 281
VAN'IN GELECEĞİ İÇİN HAYVANCILIĞIMIZI ŞEKİLLENDİRELİM: BAZI HAYVAN HASTALIKLARINI NASIL AŞARIZ? 282
KIRSAL BÖLGE KEÇİ YETİŞTİRİCİLERİNİN SÜRDÜRÜLEBİLİR EKONOMİK REFAH DÜZEYLERİNİN ARTTIRILMASINDA GENETİK İYİLEŞTİRME 283
KIRSAL DEMOGRAFİK GÖÇÜN ÖNLENMESİNDE SÜT KOYUNCULUĞUNUN ROLÜ 284
NADİR TOPRAK ELEMENTLERİ VE MANYETİK ÖZELLİKLERİ 285
TÜRKİYE'DE DOĞAL YAYILIŞ GÖSTEREN CİVANPERÇEMİ (Achillea sp.) TÜRLERİNİN PEYZAJ BİTKİSİ OLARAK DEĞERLENDİRİLME POTANSİYELİ 286
ÖZALP'TA AÇILAN 4 ADET KUYUDAKİ SUYUN FİZİKSEL VE KİMYASAL PARAMETRELERİNİN ANALİZİ VE İNSANİ TÜKETİN AMAÇLI SULAR HAKKINDAKİ YÖNETMELİĞE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ 287

ATIK KOYUN FETUSLARINDA BAZI BAKTERİYEL ETKENLERİN PREVALANSININ REAL-TİME PCR İLE SAPTANMASI VE HİSTOPATOLOJİK OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Özgül GÜLAYDIN[1], Cihat ÖZTÜRK[2], İsmail Hakkı EKİN[3*], Ziya İLHAN[4], Fatma İLHAN[5]

[1] *Siirt Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Mikrobiyoloji AD, (Orcid: 0000-0001-8376-2008), 56100, Siirt, Türkiye*

[2] *Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Mikrobiyoloji AD, (Orcid: 0000-0003-2868-2317), 40100, Kırşehir, Türkiye*

[3] *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Mikrobiyoloji AD, (Orcid: 0000-0001-5029-8130), 65080, Van, Türkiye*

[4] *Balıkesir Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Mikrobiyoloji AD, (Orcid: 0000-0003-3638-9196), 10100, Balıkesir,*

[5] *Balıkesir Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Patoloji AD, (Orcid: 0000-0003-0363-6285), 10100, Balıkesir,*

*Sorumlu yazar, e-posta: ihekin@yyu.edu.tr

Özet:

Abortus olguları koyun yetiştiriciliğinde önemli ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Hastalığın kontrol ve eradikasyonunda etiyolojinin belirlenmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmada, Van ve yöresinde koyun sürülerinde gözlenen abortus olgularında vaginal svap örnekleri ile fetuslardan alınan mide sıvısı ve karaciğer örneklerinde Chlamydia spp., Brucella spp., Salmonella spp., Coxiella spp., Campylobacter spp. ve Listeria spp. etkenlerinin varlığı Real-Time PCR ile araştırıldı. Ayrıca pozitif vakaların dokuları histopatolojik olarak incelendi. Araştırmada incelenen 113 adet abortus olgusunun %13.27'sinde Chlamydia spp., %7.96'sında Brucella spp., %4.42'sinde Salmonella spp., %3.53'ünde Coxiella burnetti, %0.88'inde Campylobacter spp. ve %0.88'inde Listeria spp. tespit edildi. Çalışmada abortus olgularından en yüksek oranda tespit edilen etkenin Chlamydophila abortus olduğu belirlendi. Dokularda Real-Time PCR ile elde edilen bulguların histopatolojik bulgular ile uyumlu olduğu görüldü.

Sonuç olarak, bu çalışmada, Van ve yöresinde koyunlarda bakteriyel nedenli abortus olgularında Chlamydia spp., Brucella spp., Salmonella spp. ve Coxiella burnetti etkenlerinin önemli rol oynadığı belirlendi. Elde edilen verilerin bölgede hastalığın kontrol ve eradikasyonu ile ilgili çalışmalara önemli katkı sağlayacağı kanaatine varıldı.

Anahtar kelimeler: Koyun, abortus, prevalans, real-time PCR

INVESTIGATION OF SELECTED BACTERIAL AGENTS CAUSING SHEEP ABORTION IN THE VAN PROVINCE BY RT-PCR AND HISTOPATHOLOGICAL METHODS

Abstract:

Abortion cases lead to significant economic losses in sheep breeding. Diagnosis of the abortus etiology is crucial in terms of control and eradication of the disease. In this study, the presence of *Chlamydia* spp., *Brucella* spp., *Salmonella* spp., *Coxiella* spp., *Campylobacter* spp., and *Listeria* spp. were investigated in abortion cases observed in sheep herds in Van and its region by real-time PCR. For this purpose, vaginal swab and placenta samples taken from 113 abortion cases and stomach and liver samples of fetuses were examined. In addition, the positive samples were investigated by hispathologically.

Chlamydia spp., *Brucella* spp., *Salmonella* spp., *Coxiella burnetii*, *Campylobacter* spp., *Listeria* spp. were found in 13.27%, 7.96%, 4.42%, 3.53%, 0.88% and 0.88% of the examined samples, respectively. In the study, *Chlamydophila abortus* was determined as the highest rate in abortion cases. Histopathological findings were found to be compatible in tissues in which the agents were detected by RT-PCR.

In conclusion, in this study, *Chlamydia* spp., *Brucella* spp., *Salmonella* spp. and *Coxiella burnetti* agents were determined to play an important role in abortion cases in sheep. It was thought that the data obtained from this research would provide significant contribution to the studies on the control and eradication of the disease in the region.

Keywords: Sheep, abortus, prevalence, real-time PCR